

<https://kuria-birosag.hu>

Címlap » Önkormányzati ügyek

Köf.5.015/2024/5. számú határozat

A KÚRIA
Önkormányzati Tanácsának
határozata

Az ügy száma: Köf.5015/2024/5.

A tanács tagja: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke, Dr. Dobó Viola előadó bíró, Dr. Balogh Zsolt bíró, Dr. Kalas Tibor bíró, Dr. Kiss Árpád Lajos bíró

Az indítványozó: Fővárosi Törvényszék

Az érintett önkormányzat: Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat
Képviselő-testülete
(cím1)

Az érintett önkormányzat képviselője: Dr. Vörös Mária Éva jogtanácsos

Az ügy tárgya: önkormányzati rendelet törvényességének vizsgálata

Rendelkező rész

A Kúria Önkormányzati Tanácsa

- megállapítja, hogy a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megsértésének és elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 15/2013. (V. 31.) önkormányzati rendeletének 23/B. §-a és a 29. § (1) bekezdés p) pontja más jogszabályba ütközik, ezért azokat megsemmisíti.
- megállapítja, hogy a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól, valamint ezek megsértésének és elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 15/2013. (V. 31.) önkormányzati rendelete 23/B. §-a és a 29. § (1) bekezdés p) pontja a Fővárosi Törvényszék előtt 49.K.704.026/2023. számon folyamatban lévő perben, valamint valamennyi, a jelen határozat időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben nem alkalmazható;
- elrendeli határozatának a Magyar Közlönyben való közzétételét;
- elrendeli, hogy a határozat közzétételére – a Magyar Közlönyben való közzétételt követő 8 napon belül – az önkormányzati rendelet kihirdetésével azonos módon kerüljön sor.

A határozat ellen jogorvoslatnak nincs helye.

Indokolás

Az indítvány alapjául szolgáló tényállás

[1] A Fővárosi Törvényszék előtt 49.K.704.026/2023. számon indult közigazgatási per felperesének üzemeltetésében lévő autóbusz 2023. június 8. napján 10 óra 28 perckor és 12 óra 11 perckor, 2023. június 9. napján 10 óra 12 perckor és 11 óra 11 perckor, valamint 2023. június 10. napján 9 óra 8 perckor és 11 óra 15 perckor a Budavári Önkormányzat által a Budapest Főváros Közgyűlésének a Budapest főváros közigazgatási területén a járművel várakozás rendjének egységes kialakításáról szóló 30/2010. (VI. 4.) számú önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Kgy. rendelet) 13/A. § (3) és (3a) bekezdése szerinti, előzetesen kiadott várakozási hozzájárulás nélkül hajtott be a Hunyadi úti sorompón a Budai Vár várakozási övezetbe, majd onnan a Palota úton telepített sorompón a 2023. június 9-ei behajtások során 10 óra 18 perckor és 11 óra 18 perckor, a 2023. június 10-ei behajtás alkalmával pedig 9 óra 14 perckor és 11 óra 21 perckor hajtott ki. Az érintett közterület a Kgy. rendelet 13/A. § (8) bekezdése alapján Budapest Főváros I. kerület Budavári Önkormányzat tulajdonát képezi.

[2] A Budapest Főváros I. kerület Budavári Polgármesteri Hivatal Jegyzője (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a 2023. június 13. napján hivatalból indult eljárásban a 2023. augusztus 11. napján kelt, BDV/21718-6/2023 számú határozatában megállapította, hogy a felperes üzemeltetésében lévő autóbusz a fentiekben leírt magatartásával megsértette a Budapest I. Kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének a közösségi együttélés alapvető szabályairól valamint ezek megsértésének és elmulasztásának jogkövetkezményeiről szóló 15/2013. (V. 31.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Ör.) 23/B. § (1) bekezdésének rendelkezéseit, ezért a felperest figyelmeztetésben részesítette. A per alpereseként eljáró Budapest Főváros I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testülete a 2023. október 4. napján kelt 707/2023. (IX. 28.) számú határozatával helybenhagyta az elsőfokú határozatot azonos ténybeli és jogi indokok alapján.

[3] A felperes keresetet terjesztett elő a képviselő-testületi határozattal szemben, amelyben kérte annak megsemmisítését. Egyebek mellett hivatkozott arra, hogy az Ör. 23/B. § (1) bekezdése más jogszabályba ütközik, ezért – figyelemmel az azonos jogszabályi alapon időközben nagyszámban megindult eljárásokra és immáron bírságot kiszabó határozatokra is – indokolt a Kúriánál az önkormányzati rendelet más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárás indítványozása.

Az indítvány és az önkormányzat álláspontja

[4] A Fővárosi Törvényszék (a továbbiakban: bíróság) a 49. K.704.026/2023/16. számú végzésével az előtte folyó pert felfüggesztette és a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 144. §-a alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsánál az Ör. 23/B. § (1) bekezdése más jogszabályba ütközésének vizsgálatára irányuló eljárást kezdeményezett.

[5] Indítványában egyrészt arra hivatkozott, hogy az Ör. preambuluma, továbbá az 1. §-ának rendelkezései szerint a rendelet megalkotására a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló

2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) 8. § (2) bekezdés szerinti feladatkörben a 143. § (4) bekezdésének d) pontjában kapott felhatalmazás alapján, a közösségi együttélés alapvető szabályainak és ezek elmulasztása jogkövetkezményeinek szabályozása céljából került sor. Az Ör. 2022. december 1. napjától hatályos 23/B. § (1) bekezdése ugyanakkor a közterület használatával kapcsolatos szabályt taglal, amely a bíróság szerint nem tartozik a közösségi együttélés tárgykörébe.

[6] A bíróság kifejtette, hogy a közterület használatának szabályozása során a felhatalmazó rendelkezés, illetve az Ör. tárgyi hatálya eltér egymástól, így a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 2. § (1) bekezdésében foglalt normavilágosság sérül azáltal, hogy az Ör. közösségi együttélés szabályozására felhatalmazó rendelkezések alapján a Budai Vár várakozási övezetben, mint közterületen való tartózkodásra vonatkozó szabályokat tartalmaz. Az Ör. 23/B. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésének a közösségi együttélés általános szabályaival ellentétes magatartássá nyilvánítására és az ehhez a jogszabályhely (2) bekezdésében kapcsolódó szankció szabályozására az érintett önkormányzat nem kapott felhatalmazást sem a Mötv. 8. § (2) bekezdése, sem a 143. § (4) bekezdés d) pontja alapján.

[7] Az indítványozó bíróság előadta továbbá, hogy az Ör. 23/B. § (1) bekezdése ellentétes a Kgy. rendelet 13/A. §-ának rendelkezéseivel, ugyanis ez utóbbi jogszabály – figyelemmel arra is, hogy sem a Kgy. rendelet, sem más, az ügy kapcsán relevanciával bíró jogszabály a gépjárművel várakozás fogalmának a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (a továbbiakban: KRESZ) 1. számú függelékének a közúti forgalommal kapcsolatos fogalmakra vonatkozó III. alcím d), valamint e) pontjai alatt rögzített „megállás” és „várakozás” fogalmához képest eltérő fogalommeghatározással nem él – a Budai Vár várakozási övezeten való áthajtást és a várakozást el nem érő idejű megállást nem köti előzetesen igényelt várakozási hozzájárulás és meghatározott időpontra való regisztráció meglétéhez az autóbuszok esetében.

[8] Indítványában hivatkozott arra is, hogy a szabályozás ezen felül indokolatlanul szétagolt, a várakozási hozzájárulásra, annak kiadása feltételeire és a Budai Vár várakozási övezetben való tartózkodásra vonatkozó szabályokat a Kgy. rendelet mellett az Ör., valamint a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat Képviselő-testületének az I. kerület közterületein a járművel várakozás díjának és a várakozási hozzájárulás kiadásának szabályozásáról szóló 24/2011. (X. 28.) önkormányzati rendelete (a továbbiakban: Parkolási rendelet) is tartalmaznak.

[9] A fentiek alapján a bíróság indítványozta a Kúria Önkormányzati Tanácsánál a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja szerinti döntési iránnyal az Ör. 23/B. § (1) bekezdése megsemmisítését és a Kp. 147. § (1) alapján a folyamatban lévő ügyben való alkalmazási tilalmának kimondását.

[10] A Kúria Önkormányzati Tanácsa a Kp. 140. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó 42. § (1) bekezdése alapján az önkormányzatot felhívta az indítványra vonatkozó nyilatkozata megtételére. Az önkormányzat által 2024. július 5. napján előterjesztett védirat elkésztett, így azt a Kúria nem tudta figyelembe venni.

A Kúria Önkormányzati Tanácsa döntésének indokolása

[11] Az indítvány megalapozott.

[12] Az indítvánnyal érintett önkormányzati rendeleti rendelkezés a következő:

[13] Az Ör. 23/B.§ (1) bekezdése: „A Budai Vár várakozási övezetébe autóbusz kizárólag a Budapest I. kerület Budavári Önkormányzat által előzetesen kiadott várakozási hozzájárulás birtokában hajthat be és várakozhat.

[14] Az Ör. – indítványozó által nem támadott, de sérelmezett rendelkezéshez szorosan kapcsolódó – 23/B. § (2)-(5) bekezdései, e magatartáshoz kapcsolódó szankciót állapít meg a következők szerint:

(2) A közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást követ el és 100 000 Ft fix összegű közigazgatási helyszíni bírsággal sújtható az autóbusz vezetője, vagy 150 000 Ft összegű közigazgatási bírsággal sújtható annak az autóbusznak az üzembentartója, amellyel az (1) bekezdésbe foglalt kötelezettséget megszegték.

(3) Az üzembentartó mentesül a (2) bekezdés alapján kiszabott közigazgatási bírság megfizetése alól, ha

a) az eljáró hatóság eljárást megindító értesítésének kézhezvételét követő 8 napon belül igazolja, hogy a gépjármű – a szabályszegés időpontját megelőzően, a szabályszegés időpontjára kiterjedően – jogellenesen került ki a birtokából és a jogellenességgel összefüggésben –az eljárást megindító értesítés kézhezvételét megelőzően – kezdeményezte a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező hatóság eljárását, vagy

b) a gépjárművet a szabályszegést megelőzően más személy használatába adta, és ezt az (5) bekezdés szerinti adatokat tartalmazó teljes bizonyító erejű magánokirattal, vagy legalább a díj ellenében végzett közúti árutovábbítási, a saját számlás áruszállítási, valamint az autóbuszsal díj ellenében végzett személyszállítási és a saját számlás személyszállítási tevékenységről, továbbá az ezekkel összefüggő jogszabályok módosításáról szóló 261/2011. (XII. 7.) Korm. rendelet 22. §

(3) bekezdése szerinti tartalmú menetlevéllel igazolja, vagy

c) számára a szabályszegést más jogszabály lehetővé teszi.

(4) A (3) bekezdés b) pontja szerinti esetben a közigazgatási bírságot az autóbuszt használatba vevő személlyel szemben kell kiszabni.

(5) A (3) bekezdés b) pontja szerinti magánokiratnak legalább az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) a gépjármű hatósági jelzését, típusát,

b) azon időszak megjelölését, amelyre a gépjármű használatát a használatba vevő az üzembentartótól átvette,

c) a természetes személy üzembentartó és használatba vevő nevét, anyja nevét, születési helyét, idejét lakcímét, nem természetes személy üzembentartó és használó megnevezését, székhelyének vagy telephelyének címét, képviselőjének nevét.

Az Ör. 29. § (1) bekezdése szerint „ E Rendelet értelmezésében:

p) Az 23/B. § alkalmazása során autóbusz: a különcélú menetrend szerinti személyszállítási szolgáltatás vagy különjáratú személyszállítás céljából üzemeltetett 17 főnél több utas befogadására alkalmas D kategóriás vezetői engedéllyel vezethető gépjármű.”

I.

[15] A Kúria Önkormányzati Tanácsa elsőként az indítványozónak a vitatott magatartási szabály szabályozási tárgykörével kapcsolatos érveit vizsgálta meg.

[16] Az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdése szerint „A helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között rendeletet alkot.”

[17] Az Alaptörvény 32. § (2) bekezdése alapján „Feladatkörében eljárva a helyi önkormányzat törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére, illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján önkormányzati rendeletet alkot.”

[18] Alaptörvényi szabály tehát, hogy az önkormányzat eredeti jogalkotói hatáskörében (törvény által nem szabályozott feladatkörébe tartozó helyi társadalmi viszonyok rendezésére) és törvény felhatalmazása alapján alkothat rendeletet. Ez azonban ugyanezen cikk alapján csak törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok esetén lehetséges. Törvény által meghatározott felhatalmazás mellett, attól eltérően, eredeti jogalkotói jogkörben a helyi önkormányzat nem alkothat rendeletet. (Köf.5005/2017/3.)

[19] Az Ör. bevezetője szerint a rendelet megalkotására a Mötv. 8. § (2) bekezdés szerinti feladatkörben a 143. § (4) bekezdésének d) pontjában kapott felhatalmazás alapján került sor.

[20] Az Mötv. 8. § (2) bekezdése értelmében a helyi önkormányzat képviselő-testülete rendeletében meghatározhatja az (1) bekezdésben foglalt kötelezettségek tartalmát, elmulasztásuk jogkövetkezményeit. Az Mötv. 8. § (1) bekezdése szerint a helyi közösség tagjai a helyi önkormányzás alanyaként kötelesek: b) betartani és betartatni a közösségi együttélés alapvető szabályait.

[21] A Mötv. 143. § (4) bekezdése d) pontja alapján felhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete, hogy rendeletben határozza meg a közösségi együttélés alapvető szabályait, valamint ezek elmulasztásának jogkövetkezményeit.

[22] Az Ör.-nek az indítvánnyal érintett 23/B. § (1) bekezdése behajtási és várakozási (parkolási) korlátozásra vonatkozó („várakozási hozzájárulás birtokában hajthat be és várakozhat”) rendelkezést tartalmaz.Ugyanezen § (2) bekezdése szerint a közösségi együttélés alapvető szabályaival ellentétes magatartást követ el és 100 000 forint fix összegű közigazgatási helyszíni bírsággal sújtható az autóbusz vezetője, vagy 150 000 forint összegű közigazgatási bírsággal sújtható annak az autóbusz az üzemeltetője, amellyel az (1) bekezdésbe foglalt kötelezettséget megszegtek.

[23] A Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy a behajtási korlátozás, illetve a közterületen (akár védett övezetben) történő várakozás (parkolás) szabályozása nem a közösségi együttélés, hanem a közterület használatával, a közterületen történő parkolással összefüggő szabályozás tárgykörébe tartozik. Ezt támasztja alá az Alkotmánybíróság és a Kúria korábbi gyakorlata.

[24] A parkolással kapcsolatos szabályozás alkotmányosan elfogadható alapjainak kialakításában az Alkotmánybíróság gyakorlata döntő szerepet kapott [1068/B/2005. AB határozat, ABH 2008,

3174, 3176., 109/2009. (XI. 18.) AB határozat, ABH 2009, 941, 956.; 137/2010. (VII. 8.) AB határozat, ABH 2010, 1094.; 3026/2013. (II. 12.) AB határozat, ABH 2013, 1253.]. Az Önkormányzati Tanács is több határozatában vizsgálta a parkolási rendszerre vonatkozó önkormányzati rendeletek jogszabályoknak való megfelelését. Az Önkormányzati Tanács a Köf.5018/2014/6. számú határozatában hangsúlyozta, hogy: „[...] a parkolás közszolgáltatás, amelynek biztosítása az érintett önkormányzat törvényben rögzített kötelezettsége.” (Indokolás [11] pontja) Az Önkormányzati Tanács a Köf.5014/2015/4. számú határozatban elvi élel kimondta, hogy: „[a] parkolással kapcsolatos közszolgáltatási szerződéses viszony törvényi alapja a helyi önkormányzatokról szóló törvény közszolgáltatási kötelezettséget megállapító rendelkezései, és a közúti közlekedésre vonatkozó törvényi szabályok. E törvények és az általuk meghatározott keretek között megalkotott önkormányzati rendelet adja a parkolásüzemeltető és a közszolgáltatást igénybe vevő közötti szerződés tartalmi elemeit.” (Indokolás [19] pontja)

[25] Az Mötv. 23. § (4) bekezdésének 10. pontja kimondja, hogy: „[a] fővárosi önkormányzat feladata különösen: [...] 10. helyi közösségi közlekedés biztosítása és működtetése, valamint a főváros területén a parkolás feltételrendszerének kialakítása; [...]”

[26] Az Mötv. 23. § (5) bekezdés 3. pontja szerint: „[a] kerületi önkormányzat feladata különösen: [...] 3. a parkolás-üzemeltetés; [...]”

[27] A közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 48. § (5) bekezdése értelmében: „[f]elhatalmazást kap a helyi önkormányzat képviselő-testülete - fővárosban a fővárosi közgyűlés - hogy rendeletben állapítsa meg a várakozási területek tekintetében

- a) az egyes díjköteles várakozási területeket, valamint azok kategóriáját,
- b) várakozási területenként vagy kategóriánként a díjköteles várakozási időszakot,
- c) a fizetendő várakozási díj mértékét,
- d) a díjköteles várakozás megengedett leghosszabb időtartamát,
- e) a díjfizetés alól mentesítettek, valamint a kedvezményes várakozásra jogosultak körét, a kedvezményes várakozási díj mértékét, azzal, hogy a kedvezményes várakozásra jogosultak körének bővítésére a kerületi képviselő-testület jogosult.”

[28] A Kkt. 48. § (5) bekezdése a 15/A -15/F. §-okkal együtt adja a jogalkotói jogkör terjedelmét, amelyben az önkormányzatok a „nyugvó közlekedés” alapkérdéseit – díjfizetéssel érintett közterületek kijelölésének szempontjai, a díjfizetés meghatározásának keretei, a jogosulatlan parkolás jogkövetkezményei, a pótdíjfizetési kötelezettség esetei, mértéke és érvényesítése – rendeleteikben szabályozhatják. (Köf. 5057/2013/8.)

[29] A fentiek szerint tehát a várakozással (parkolással) összefüggő kerületi önkormányzati szabályozás az Mötv. 23. § (5) bekezdésének 3. pontján, Budapest főváros rendeletalkotási joga a parkolás tárgykörére vonatkozó szabályok megalkotása vonatkozásában az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdésén, az Mötv. 23. § (4) bekezdésének 10. pontján és a Kkt. 48. § (5) bekezdésén alapul. (Köf.5009/2020/4.)

[30] A Kúria megjegyzi, hogy az indítványban is hivatkozott (kerületi) Parkolási rendelet – helyesen – az Mötv. 23. § (5) bekezdés 2. pontját jelöli meg felhatalmazó rendelkezésként.

[31] Fentiek alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa megállapította, hogy az Ör. bevezető részében megjelölt, a közösségi együttélés szabályaira felhatalmazó rendelkezés eltér az Ör. indítványozó által vitatott – védett övezetbe történő behajtásra és várakozásra vonatkozó – rendelkezés tárgyi hatályától. Tehát az Ör. 23/B. § (1) bekezdésében foglaltak megsértésének a közösségi együttélés általános szabályaival ellentétes magatartássá nyilvánítására vonatkozó szabályozásra az érintett önkormányzat nem kapott felhatalmazást sem a Mötv. 8. § (2) bekezdése, sem a 143. § (4) bekezdés d) pontja alapján.

[32] A jogszabályszerkesztésről szóló 61/2009. (XII. 14.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM rendelet) 51. §-a szerint az Alaptörvény módosítása és a törvény preambuluma tartalmaz, míg az 52. § (1) bekezdése értelmében a rendelet bevezető részt. Az IRM rendelet 54. § (1) bekezdése értelmében „[a] nem eredeti jogalkotói hatáskörben megalkotni tervezett rendelet bevezető részében egyértelműen meg kell jelölni a jogszabály egyes rendelkezéseinek a megalkotásához szükséges valamennyi olyan felhatalmazó rendelkezést megállapító jogszabályi rendelkezést, amely alapján a rendeletet kiadják.” Az 55. § (5) bekezdése értelmében önkormányzati rendelet bevezető részének a megszövegezésekor az önkormányzat feladatköreként az Alaptörvény 32. cikk (1) bekezdés megfelelő pontját, a helyi önkormányzatokról szóló törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését vagy más törvénynek a feladatkört megállapító rendelkezését kell feltüntetni.

[33] A Kúria Önkormányzati Tanácsa több döntésben, így a Köf.5031/2014/3. számú határozatában megállapította: a felhatalmazó rendelkezések önkormányzati rendelet bevezetőjében való pontos megjelölése az önkormányzati rendeletalkotás fontos garanciája, mert ez alapján lehet eldönteni, hogy az önkormányzati rendelet igazodik-e a felhatalmazó jogszabály által elérendő célhoz, tárgyhoz és keretekhez. A Köf.5021/2013/4. számú határozat szerint „a végrehajtási jelleggel megalkotott önkormányzati rendelet esetében azonban a felhatalmazó jogszabály megjelölése érvényességi kellék, mert az önkormányzat csak annak közbejöttével válik normaalkotóvá. Önálló cél hiányában igazodik a felhatalmazó jogszabály által elérendő célhoz, tárgyhoz és keretekhez.” (Indokolás [9] pont). A felhatalmazó jogszabály pontos megjelölése az IRM rendelet 52. § (2) bekezdés a) pontja szerint is a jogszabály megalkotáshoz szükséges érvényességi kellék. (Köf. 5044/2015/3.)

[34] A bevezetőben jelölt felhatalmazó rendelkezések fontosságát hangsúlyozza a Jat. 8. § (2) bekezdése, amikor kimondja, hogy nem lehet módosítani az önkormányzati rendelet bevezető részét.

[35] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy az Ör. 23/B. § (1) bekezdésében foglaltak szabályozására a jelen önkormányzati rendelet bevezető részében megjelölt törvényi rendelkezések nem adnak felhatalmazást, így a támadott önkormányzati rendelkezés az IRM 54. § (1) és 55. § (5) bekezdésébe ütközik.

II.

[36] Indítványozó hivatkozott arra is, hogy az Ör. 23. § (1) bekezdése indokolatlanul párhuzamos szabályozást valósít meg: a Budai Vár védett övezetbe történő (autóbusz) behajtására vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz a Kgy. rendelet és a Parkolási rendelet is.

[37] A Kúria a fentiek vizsgálata körében – az indítványban foglaltakkal egyezően – azt állapította meg, hogy a gépjárművel várakozás fogalmát sem a Kgy. rendelet, sem más relevanciával bíró jogszabály, a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (KRESZ) 1. számú függelékének a közúti forgalommal kapcsolatos fogalmakra vonatkozó III. alcím d), valamint e) pontjai alatt rögzített megállás és várakozás fogalmához képest eltérően nem határozza meg.

[38] A Kgy. rendelet a 2. § k) pontjában rögzíti a „védett övezet” fogalmát, ahol csak az ott meghatározott feltételekkel lehetséges a behajtás, illetve a behajtás és várakozás. A Kgy. rendelet IV. fejezetében szabályozott Budai Vár védett övezetre a 28. § - 31. §-ok rendelkezései vonatkoznak, míg a Budai Vár várakozási övezetre vonatkozó szabályokat a Kgy. rendelet II/A. fejezete tartalmazza, és a 13/A. § (1) bekezdésében határozza meg annak területi határait. Az Ör. alperes határozatának alapjául szolgáló 23/B. § (1) bekezdése alapján önmagában már a Budai Vár várakozási övezetbe való behajtásnak és várakozásnak is feltétele a várakozási hozzájárulás megléte, vagyis az autóbuszok számára az ott tartózkodás másként nem lehetséges. E körben a Kúria mindössze megjegyzi, hogy az Ör. 23/B. §-a szerinti szabályozás az Ör. 29. § (1) bekezdés p) pontja szerinti autóbusz fogalma tekintetében sem konzisztens.

[39] A hivatkozott jogszabályhelyek összevetése alapján a Kúria Önkormányzati Tanácsa az indítványozó bírósággal egyezően állapította meg, hogy az Ör. vitatott rendelkezése a Kgy. rendelettel és a Parkolási rendelettel azonos társadalmi viszonyt szabályoz, a szabályozás indokolatlanul párhuzamos, feleslegesen bonyolult, egymásnak ellentmondó.

[40] Az indokolatlanul párhuzamos, illetve többszintű jogalkotás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése által védett jogbiztonság elvébe is ütközik [60/2009. (V. 28.) AB határozat] és sérti a Jat. 2. § (1) bekezdése szerinti szabályozási egyértelműség jogbiztonsági követelményét is. (Köf.5047/2016/2.).

[41] A Jat. 2. § (1) bekezdése alapján a jogszabálynak a címzettek számára egyértelműen értelmezhető tartalommal kell rendelkeznie. A normavilágosság követelményét legutóbb a Köf.5.036/2020. számú ügyben hozott döntésében foglalta össze a Kúria: A Jat. 3. §-ában foglaltak értelmében továbbá az azonos vagy hasonló életviszonyokat azonos vagy hasonló módon, szabályozási szintenként lehetőleg ugyanabban a jogszabályban kell szabályozni. A szabályozás nem lehet indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű. A jogszabályban nem ismételhető meg az Alaptörvény vagy olyan jogszabály rendelkezése, amellyel a jogszabály az Alaptörvény alapján nem lehet ellentétes.

[42] Jelen ügyben a normavilágosság elvét sérti a szabályozás fentiek szerinti kettőzése. A szabályozás horizontális széttagolása ugyancsak indokolatlan, valamint ellentétes a Jat. 3. §-ával.

[43] Mindezekre figyelemmel az Önkormányzati Tanács megállapította, hogy az Ör. 23/B. § (1) bekezdése ellentétes az IRM rendelet 54. § (1) bekezdésével és az 55. § (5) bekezdésével,

továbbá az indokolatlanul párhuzamos vagy többszintű szabályozás tilalmába [Jat. 3. §-ába] ütközik, ezért azt a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja alapján megsemmisítette. Megsemmisítette továbbá a Kúria a Kp. 143. § (3) bekezdése szerinti vizsgálat eredményeként az Ör-nek a támadott rendelkezéssel szorosan összefüggő, annak hiányában nem értelmezhető, a vitatott magatartás megszegéséhez kapcsolódó szankciót előíró 23/B. § (2)-(5) bekezdéseit és a 23/B. § alkalmazásában az autóbusz fogalmát meghatározó Ör. 29. § (1) bekezdés p) pontját is.

[44] A normakontroll eljárásban a Kp. 146. § (3) bekezdése alapján a megsemmisített önkormányzati rendelet, illetve annak megsemmisített rendelkezése az Önkormányzati Tanács határozatának közzétételét követő napon veszíti hatályát.

[45] A Kp. 147. § (1) bekezdése értelmében, ha az önkormányzati rendelet rendelkezésének megsemmisítésére, illetve más jogszabályba ütközésének megállapítására bírói indítvány alapján került sor, a megsemmisített rendelkezés nem alkalmazható az indítványozó bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben, valamint valamennyi, a megsemmisítés időpontjában valamely bíróság előtt folyamatban lévő egyedi ügyben. Ezen általános alkalmazási tilalom mellőzését a Kúria elrendelheti, ha azt (a mellőzést) a közérdek védelme, a jogbiztonság vagy a rendelet hatálya alá tartozó jogalanyok alapvető jogainak védelme indokolja, de jelen esetben ilyen körülmények nem álltak fenn.

A döntés elvi tartalma

[46] *A behajtási korlátozás, illetve a közterületen (akár védett övezetben) történő várakozás szabályozása nem a közösségi együttélés, hanem a közterület használatával, a közterületen történő parkolással összefüggő szabályozás tárgykörébe tartozik. Annak a közösségi együttélés általános szabályaival ellentétes magatartássá nyilvánítására vonatkozó szabályozásra felhatalmazást nem ad sem a 2011. évi CLXXXIX. törvény (Mötv.) 8. § (2) bekezdése, sem a 143. § (4) bekezdés d) pontja.*

Záró rész

[47] Az Önkormányzati Tanács az indítványt a Kp. 141. § (2) bekezdése szerint tárgyaláson kívül bírálta el, a törvényellenesség jogkövetkezményeit a Kp. 146. § (1) bekezdés a) pontja, valamint 146. § (4) bekezdés alapján állapította meg.

[48] A Magyar Közlönyben történő közzététel a Kp. 146. § (2) bekezdésén, a helyben történő közzététel a Kp. 142. § (3) bekezdésén alapul.

[49] Jelen eljárásban a Kp. 141. § (4) bekezdése alapján az önkormányzati rendelet törvényellenességének vizsgálatára irányuló eljárásban a feleket teljes költségmentesség illeti meg és saját költségeiket maguk viselik.

[50] A határozat elleni jogorvoslatot a Kp. 116. § d) pontja és a 146. § (5) bekezdései zárják ki.

Budapest, 2024. október 1.

Dr. Hajnal Péter s.k. a tanács elnöke

Dr. Dobó Viola s.k. előadó bíró

Dr. Balogh Zsolt s.k. bíró

Dr. Kalas Tibor s.k. bíró

Dr. Kiss Árpád Lajos s.k. bíró